

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการอภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษา อุบัติการณ์การเกิดภาวะแทรกซ้อนในระบบทางเดินหายใจจากการใส่ท่อช่วยหายใจชนิด ETT และแบบ LMA ในผู้ป่วยที่ได้รับยาแรงจับความรู้สึกทั่วไป ที่เข้ารับการรักษาใน โรงพยาบาลจอมทอง ผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล และแบ่งการนำเสนอผลการศึกษา ออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของประชากร

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาอุบัติการณ์การเกิดภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจจากการใส่ท่อช่วยหายใจชนิด ETT ในผู้ป่วยที่ได้รับยาแรงจับความรู้สึกทั่วไป และจำแนกตามปัจจัย ได้แก่ เพศ อายุ ประวัติโรคประจำตัว การสูบบุหรี่ สภาพผู้ป่วยก่อนให้ยาแรงจับความรู้สึก และระยะเวลา การให้ยาแรงจับความรู้สึก

ส่วนที่ 3 ผลการศึกษาอุบัติการณ์การเกิดภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจจากการใส่ท่อช่วยหายใจชนิด LMA ในผู้ป่วยที่ได้รับยาแรงจับความรู้สึกทั่วไป และจำแนกตามปัจจัยต่าง ได้แก่ เพศ อายุ ประวัติโรคประจำตัว การสูบบุหรี่ สภาพผู้ป่วยก่อนให้ยาแรงจับความรู้สึก และระยะเวลา การให้ยาแรงจับความรู้สึก

ส่วนที่ 4 การเปรียบเทียบอุบัติการณ์การเกิดภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจจากการใส่ท่อช่วยหายใจชนิด ETT และ LMA ในผู้ป่วยที่ได้รับยาแรงจับความรู้สึกทั่วไป จำแนกตาม ปัจจัยต่างๆ ได้แก่ เพศ อายุ ประวัติโรคประจำตัว การสูบบุหรี่ สภาพผู้ป่วยก่อนให้ยาแรงจับความรู้สึก และระยะเวลา การให้ยาแรงจับความรู้สึก

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของประชากรที่ศึกษา

ประชากรที่ศึกษาเป็นผู้ป่วยที่มารับการผ่าตัดในแผนกศัลยกรรมทั่วไป แผนกศัลยกรรมกระดูกและข้อ และแผนกสูติ - นรีเวชกรรม และได้รับการระงับความรู้สึกทั่วไปชนิดใส่ท่อช่วยหายใจ โดยการทำการคัดเลือกแบบเจาะจงจำนวน 1814 ราย แบ่งประชากรออกเป็นสองกลุ่ม กลุ่มที่ 1 คือ ผู้ป่วยที่ได้รับยาอะนีมาติกส์ทั่วไปชนิดใส่ท่อช่วยหายใจแบบ ETT มีจำนวน 1535 ราย กลุ่มที่ 2 คือ ผู้ป่วยที่ได้รับยาอะนีมาติกส์ทั่วไปชนิดใส่ท่อช่วยหายใจแบบ LMA มีจำนวน 279 ราย ประชากรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 63.8 (ETT ร้อยละ 70.8 และ LMA ร้อยละ 25.1) มีอายุระหว่าง 15 - 24 ปี มากที่สุด ร้อยละ 28.9 (ETT ร้อยละ 29.0 และ LMA ร้อยละ 28.3) ค่าเฉลี่ยของอายุประมาณ 36 ปี ($SD = 15.7$) อายุต่ำสุด 15 ปี อายุสูงสุด 80 ปี มาเข้ารับการผ่าตัดในแผนกศัลยกรรมทั่วไปมากที่สุด ร้อยละ 48.2 (ETT ร้อยละ 48.2 และ LMA ร้อยละ 48.7) ส่วนใหญ่มีสุขภาพที่แข็งแรง ไม่มีประวัติโรคประจำตัว ร้อยละ 82.7 (ETT ร้อยละ 84.8 และ LMA ร้อยละ 71.3) มีโรคประจำตัว ร้อยละ 17.3 และเป็นโรคความดันโลหิตสูงมากที่สุด ร้อยละ 6.2 และจากการสำรวจข้อมูลพบว่าประชากรที่ศึกษาจำนวน ร้อยละ 80.7 ไม่เคยมีประวัติการได้รับยาอะนีมาติกส์ทั่วไป และไม่สูบบุหรี่มากที่สุด ร้อยละ 91.3 (ETT ร้อยละ 93.5 และ LMA ร้อยละ 79.2)

สภาพร่างกายก่อนให้ยาอะนีมาติกส์ พบร่างกายแข็งแรง (กลุ่ม 1) มากที่สุด ร้อยละ 77.0 (ETT ร้อยละ 79.8 และ LMA ร้อยละ 62) ส่วนใหญ่มีความล้มพ้นซึ่งนาคลินกับช่องปากอยู่ในกลุ่มปกติ (Class 1) ร้อยละ 93.7 (ETT ร้อยละ 94.9 และ LMA ร้อยละ 87.1) ส่วนลักษณะความยากง่ายของการใส่ท่อช่วยหายใจ พบร่างกายแข็งแรง ร้อยละ 99.1 และส่วนใหญ่ได้รับยาอะนีมาติกส์น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 ชั่วโมง ร้อยละ 80.9 (ETT ร้อยละ 68.6 และ LMA ร้อยละ 12.3) (ตารางที่ 4.1)

ตารางที่ 4.1 จำนวน และร้อยละของประชากรที่ศึกษา จำแนกตามข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป	ETT	LMA	ETTและLMA
	จำนวน(ร้อยละ) (n=1,535)	จำนวน(ร้อยละ) (n=279)	จำนวน(ร้อยละ) (n= 1,814)
เพศ			
ชาย	448(29.2)	209(74.9)	657(36.2)
หญิง	1,087(70.8)	70(25.1)	1,157(63.8)
อายุ (ปี)			
15 – 24	445(29.0)	79(28.3)	524(28.9)
25 – 34	415(27.0)	32(11.5)	447(24.6)
35 – 44	282(18.3)	38(13.6)	320(17.7)
45 – 54	199(13.0)	47(16.8)	246(13.6)
55 – 64	107(7.0)	46(16.5)	153(8.4)
65 ขึ้นไป	87(5.7)	37(13.3)	124(6.8)
รับการรักษาในแผนก			
ศัลยกรรมทั่วไป	740(48.2)	136(48.7)	876(48.2)
ศัลยกรรมกระดูกและข้อ	117(7.6)	138(49.5)	255(14.1)
สูติ- นรีเวชกรรม	678(44.2)	5(1.8)	683(37.7)
ประวัติโรคประจำตัว			
ไม่มีโรคประจำตัว	1,302(84.8)	199(71.3)	1,501(82.7)
มีโรคประจำตัว	233(15.2)	80(28.7)	313(17.3)
โรคเบาหวาน	37(2.4)	29(10.4)	66(3.6)
โรคความดันโลหิตสูง	93(6.1)	19(6.8)	112(6.2)
โรคเบาหวานและความดัน	25(1.6)	14 (5.0)	39(2.2)
โลหิตสูง			
โรคหัวใจ	8(0.5)	1(0.4)	9(0.5)
โรคตับ	4(0.3)	2(0.7)	6(0.3)
โรคระบบอื่น ๆ	66(4.3)	15(5.4)	81(4.5)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ETT	LMA	ETTและLMA
	จำนวน(ร้อยละ) (n=1,535)	จำนวน(ร้อยละ) (n=279)	จำนวน(ร้อยละ) (n= 1,814)
ประวัติการได้รับยาและความรู้สึกทั่วไป			
ไม่ได้รับ	1,264(82.3)	199(71.3)	1,463(80.7)
ได้รับ	271(17.7)	80(28.7)	351(19.3)
ประวัติการสูบบุหรี่			
ไม่สูบบุหรี่	1,435(93.5)	221(79.2)	1,656(91.3)
สูบบุหรี่	100(6.5)	58(20.8)	158(8.7)
การจัดกลุ่มสภาพผู้ป่วยก่อนให้ยาและรับ			
ความรู้สึก (ASA)*			
กลุ่ม 1	1,226(79.8)	173(62)	1,399(77.0)
กลุ่ม 2	285(18.6)	86(30.8)	371(20.5)
กลุ่ม 3	24(1.6)	19(6.8)	43(2.4)
กลุ่ม 4	0(0)	1(0.4)	1(0.1)
การประเมินความสัมพันธ์ของขนาดลิ้นกับ			
ช่องปาก (mallampati class)**			
Class 1	1,457(94.9)	243(87.1)	1,700(93.7)
Class 2	74(4.8)	33(12.9)	110(6.0)
Class 3	3(0.2)	0(0)	3(0.2)
Class 4	1(0.1)	0(0)	1(0.1)
ลักษณะความยากง่ายของการใส่ท่อช่วย			
หายใจ			
ใส่ยาก	15(1.0)	1(0.4)	16(0.9)
ใส่ง่าย	1,520(99.0)	278(99.6)	1,798(99.1)

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ETT	LMA	ETTและLMA
	จำนวน(ร้อยละ) (n=1,535)	จำนวน(ร้อยละ) (n=279)	จำนวน(ร้อยละ) (n= 1,814)
ระยะเวลาให้ยาและจับความรู้สึก			
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 ชั่วโมง	1,245(81.1)	223(77.9)	1,468(80.9)
มากกว่า 1 ชั่วโมงขึ้นไป	290(18.9)	56(20.1)	346(19.1)

* กลุ่ม 1 = ผู้ป่วยแข็งแรงดี

กลุ่ม 2 = ผู้ป่วยมีโรคประจำตัวเล็กน้อย

กลุ่ม 3 = ผู้ป่วยมีโรคประจำตัวรุนแรงมาก

กลุ่ม 4 = ผู้ป่วยมีโรคประจำตัวอันตรายถึงชีวิต

** รายละเอียดของแต่ละ class ดูในบทที่ 2

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาอุบัติการณ์การเกิดภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจจากการใส่ท่อช่วยหายใจแบบ ETT ในผู้ป่วยที่ได้รับยาและจับความรู้สึกทั่วไป และจำแนกตามปัจจัย ได้แก่ เพศ อายุ ประวัติโรคประจำตัว การสูบบุหรี่ สภาพผู้ป่วยก่อนให้ยาและจับความรู้สึก และระยะเวลาการให้ยาและจับความรู้สึก

อุบัติการณ์การเกิดภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจจากการใส่ท่อช่วยหายใจแบบ ETT ในผู้ป่วยที่ได้รับยาและจับความรู้สึกทั่วไป พน 5 ภาวะแทรกซ้อนเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังต่อไปนี้ เกิดอาการเจ็บคอ ร้อยละ 4.4 ภาวะหลอดลมหดเกร็ง ร้อยละ 0.7 เสียงแหบ ร้อยละ 0.5 พันธุ์ ร้อยละ 0.2 และเจ็บคอ ร้อยละ 0.1 (ตารางที่ 4.2)

ตารางที่ 4.2 อุบัติการณ์การเกิดภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจจากการใส่ท่อช่วยหายใจชนิด ETT ในผู้ป่วยที่ได้รับยาและจับความรู้สึกทั่วไป

ภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจ*	จำนวน(ร้อยละ) (n=1,535)
เจ็บคอ	67(4.4)
ภาวะหลอดลมหดเกร็ง	11(0.7)
เสียงแหบ	8(0.5)
พันธุ์	3(0.2)
เจ็บปาก	1(0.1)

* อีก 3 รายการไม่พบอุบัติการณ์

อุบัติการณ์การเกิดภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจจากการใส่ท่อช่วยหายใจแบบ ETT ในผู้ป่วยที่ได้รับยาแรงจัดความรู้สึกหัวใจไป จำแนกตามเพศ พบร่วมกับการเจ็บคอ พบร่วมในเพศหญิง ร้อยละ 4.7 และเพศชาย ร้อยละ 3.6 ตามลำดับ ส่วนภาวะแทรกซ้อนที่พบในเพศหญิง แต่ไม่พบในเพศชาย ได้แก่ เสียงแหบ ร้อยละ 0.7 และเจ็บปาก ร้อยละ 0.1 ส่วนภาวะแทรกซ้อนที่เกิดในเพศชายมากกว่าเพศหญิง คือ ภาวะหลอดลมหดเกร็ง ร้อยละ 0.9 และ 0.6 ตามลำดับ และพันธุุลูด ร้อยละ 0.4 และ 0.1 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.2.1)

ตารางที่ 4.2.1 อุบัติการณ์การเกิดภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจจากการใส่ท่อช่วยหายใจแบบ ETT ในผู้ป่วยที่ได้รับยาแรงจัดความรู้สึกหัวใจไปจำแนกตามเพศ

ภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจ*	เพศ			P-value
	ชาย	หญิง	รวม(ร้อยละ)	
	จำนวน(ร้อยละ) (n=448)	จำนวน(ร้อยละ) (n=1,087)	(n=1,535)	
เจ็บคอ	16 (3.6)	51 (4.7)	67(4.4)	0.329
ภาวะหลอดลมหดเกร็ง	4(0.9)	7 (0.6)	11(0.7)	0.740
เสียงแหบ	0(0)	8 (0.7)	8(0.5)	0.114
พันธุุลูด	2 (0.4)	1 (0.1)	3(0.2)	0.206
เจ็บปาก	0 (0)	1 (0.1)	1(0.1)	1.000

* อีก 3 รายการไม่พบอุบัติการณ์

อุบัติการณ์การเกิดภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจจากการใส่ท่อช่วยหายใจแบบ ETT ในผู้ป่วยที่ได้รับยาแรงจัดความรู้สึกหัวใจไป จำแนกตามอายุ พบร่วมกับการเจ็บคอจะเกิดมากที่สุดในช่วงอายุ 25 - 34 ปี ร้อยละ 5.3 และช่วงอายุที่เกิดน้อยที่สุด คือ อายุมากกว่า 65 ปีขึ้นไป ร้อยละ 1.1 ส่วนภาวะหลอดลมหดเกร็งพบมากที่สุดช่วงอายุ 45 - 54 ปี ร้อยละ 1.5 และน้อยที่สุดในช่วงอายุ 15-24 ปี ร้อยละ 0.2 นอกจากนี้อาการที่เกิดมากในช่วงอายุมากกว่า 65 ปีขึ้นไป คือ เสียงแหบ และพันธุุลูด คิดเป็นร้อยละ 1.1 เท่ากัน ส่วนอาการเจ็บปากเป็นอุบัติการณ์ที่เกิดในช่วงอายุ 35 - 45 ปี เท่านั้น ร้อยละ 0.4 (ตารางที่ 4.4.2)

ตารางที่ 4.2.2 บุคคลการกิจกรรมทางกายภาพชั่วโมงระนาบทางด้านทางไปทางมา การใช้เพื่อช่วยหายใจตาม ETT ในผู้ป่วยที่ได้รับยาแรงขับลมรักษาทั่วไป
จำแนกตามอายุ

		อายุ (ปี)			อายุ (ปี)		
		15 – 24	25 – 34	35 – 44	45 – 54	55 – 64	65 ปี ขึ้นไป
ภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดิน หายใจ*	จำนวน (ร้อยละ) (n=445)	จำนวน (ร้อยละ) (n=415)	จำนวน (ร้อยละ) (n=282)	จำนวน (ร้อยละ) (n=199)	จำนวน (ร้อยละ) (n=107)	จำนวน (ร้อยละ) (n=87)	P-value
		22(4.9)	22(5.3)	13(4.6)	6(3.0)	3(2.8)	1(1.1)
ภาวะหลอดลมหดเกร็ง	1(0.2)	4(1.0)	1(0.4)	3(1.5)	1(0.9)	1(1.1)	11(0.7) 0.488
เสียงแหบ	2(0.4)	2(0.5)	2(0.7)	0(0)	1(0.9)	1(1.1)	8(0.5) 0.805
พ่นหลุด	0(0)	0(0)	1(0.4)	1(0.5)	0(0)	1(1.1)	3(0.2) 0.201
เจ็บป่าก	0(0)	0(0)	1(0.4)	0(0)	0(0)	0(0)	1(0.1) 0.487

* อีก 3 รายการไม่พบอยู่ตัวอย่าง

อุบัติการณ์การเกิดภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจจากการใส่ท่อช่วยหายใจแบบ ETT ในผู้ป่วยที่ได้รับยาบรรจุความรู้สึกทั่วไป จำแนกตามประวัติโรคประจำตัว พบร่องรอยการเจ็บคอบนมากที่สุดในผู้ป่วยโรคตับ ร้อยละ 25 รองลงมา คือ โรคความดันโลหิตสูงร้อยละ 7.5 ส่วนภาวะหลอดลมหลดเกร็ง และเสียงแหบจะเกิดมากที่สุดในกลุ่มผู้ป่วยที่เป็นโรคเบาหวาน ร้อยละ 2.7 เท่ากันส่วนอาการเจ็บปาก และพินหลุดจะพบเฉพาะในผู้ป่วยที่ไม่มีโรคประจำตัว ร้อยละ 0.2 และ 0.1 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.2.3)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.2.3 บันทึกการผลิตค่ารวมแพร่กระจายของระดับความต้องการ สำหรับช่วงเวลาที่ตั้งรับยาและรับความรู้สึกทั่วไป จำแนกตาม
ประวัติโรคประจำตัว

		จังหวัดโรคประจำตัว							
		1	2	3	4	5	6	7	
ภาวะแทรกซ้อน ระยะหนทางเดินทางไป*	(รู้อย่างดี)	จำนวน ผู้คน	จำนวน ผู้คน	จำนวน ผู้คน	จำนวน ผู้คน	จำนวน ผู้คน	จำนวน ผู้คน	จำนวน ผู้คน	P-value
	(รู้อย่างดี)	(n = 37)	(n = 93)	(n = 25)	(n = 8)	(n = 4)	(n = 66)	(n = 1,302)	(n = 1,535)
ไข้നາൾ	0(0)	7(7.5)	1(4.0)	0(0)	1(25)	0(0)	58(4.5)	67(4.4)	0.082
ภาวะหยอดตาและกรรจ์	1(2.7)	1(1.1)	0(0)	0(0)	0(0)	1(1.5)	8(0.6)	11(0.7)	0.271
เสียบงมหา	1(2.7)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	7(0.5)	8(0.5)	0.471
พ่นน้ำดูด	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	3(0.2)	3(0.2)	1.000
เจ็บป่วย	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	1(0.1)	1(0.1)	1.000

* อีก 3 รายการ ไม่พบอุบัติการณ์

หมายเหตุ

- 1 = โรคภูหวาน 2 = โรคความดันโลหิตสูง
4 = โรคหัวใจ 5 = โรคตับ 3 = ปืนหั่งโรคภูหวานและโรคความดันโลหิตสูง
6 = โรคในระบบขี้มูก 7 = ไข้ไข้โรคประจำตัว

อุบัติการณ์การเกิดภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจจากการท่อช่วยหายใจแบบ ETT ในผู้ป่วยที่ได้รับยาบรรจุความรู้สึกทั่วไป จำแนกตามประวัติการสูบบุหรี่ พบร่วมกันในผู้ป่วยที่มีประวัติไม่สูบบุหรี่ ร้อยละ 4.4 ส่วนภาวะหลอดลมหดเกร็งจะเกิดในผู้ป่วยสูบบุหรี่ ร้อยละ 3.0 และเมื่อทดสอบด้วยไคลสแควร์ พบร่วมกันในผู้ป่วยที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดภาวะหลอดลมหดเกร็งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.5$) นอกจากนี้อาการเสียงแหบ ฟันหลุด และเจ็บปาก จะพบเฉพาะในผู้ป่วยที่ไม่มีประวัติการสูบบุหรี่ คือ ร้อยละ 0.6, 0.2 และ 0.1 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.2.4)

ตารางที่ 4.2.4 อุบัติการณ์การเกิดภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจจากการใส่ท่อช่วยหายใจชนิด ETT ในผู้ป่วยที่ได้รับยาบรรจุความรู้สึกทั่วไป จำแนกตามประวัติการสูบบุหรี่

ภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจ**	ประวัติการสูบบุหรี่			P-value
	สูบ	ไม่สูบ	รวม(ร้อยละ)	
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	(n=1,535)	
(n=100)	(n=1,435)			
เจ็บคอ	4(4.0)	63(4.4)	67(4.4)	1.000
ภาวะหลอดลมหดเกร็ง	3(3.0)	8(0.6)	11(0.7)	0.030*
เสียงแหบ	0(0)	8(0.6)	8(0.5)	1.000
ฟันหลุด	0(0)	3(0.2)	3(0.2)	1.000
เจ็บปาก	0(0)	1(0.1)	1(0.1)	1.000

** อีก 3 รายการ ไม่พบอุบัติการณ์

อุบัติการณ์การเกิดภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจจากการใส่ท่อช่วยหายใจแบบ ETT ในผู้ป่วยที่ได้รับยาแรงจัดความรู้สึกทั่วไป จำแนกตามการจัดกลุ่มสภาพผู้ป่วยก่อนให้ยาแรงจัดความรู้สึก พบร่วมกับอาการเจ็บคอจะพบสูงสุดในผู้ป่วยกลุ่ม 1 (สภาพร่างกายแข็งแรง) ร้อยละ 4.7 ส่วนภาวะหลอดลมหดเกร็งจะพบมากที่สุดในกลุ่มที่ 3 (ผู้ป่วยมีโรคประจำตัวร้ายแรง แต่ไม่เป็นอันตรายถึงชีวิต) ร้อยละ 8.3 และเมื่อทดสอบด้วยไคสแคร์ พบร่วมกับสภาพผู้ป่วยก่อนให้ยาแรงจัดความรู้สึกมีความสัมพันธ์กับการเกิดภาวะหลอดลมหดเกร็งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .05$) นอกจากนี้อาการเสียงแหบ ฟันหลุด และเจ็บปาก จะพบมากที่สุดในกลุ่มที่ 1 ร้อยละ 0.6, 0.2 และ 0.1 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.2.5)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.2.5 บุคลิกการณ์กิจกรรมทางกายภาพบนระดับทางด้านทางการ สำหรับผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาแบบ ETT ในผู้ป่วยที่มีความรุนแรงที่สุดที่ “ปะ” จำแนกตาม การจัดกลุ่มสภาพผู้ป่วยก่อนให้ยาระงับความรู้สึก (ASA Physical status)

		การจัดกลุ่มสภาพผู้ป่วยก่อนให้ยาระงับความรู้สึก					
		(ASA Physical status)					
ภาวะแทรกซ้อนระดับทางเดินหายใจ**		1 จ้านวน(ร้อยละ) (n=1,226)	2 จ้านวน(ร้อยละ) (n=285)	3 จ้านวน(ร้อยละ) (n=24)	4 จ้านวน(ร้อยละ) (n=0)	รวม(ร้อยละ) (n=1,535)	P-value
เจ็บคอ	58(4.7)	9(3.2)	0(0)	0(0)	0(0)	67(4.4)	0.289
ภาวะหดอหดบนหลังคervix	6(0.5)	3(1.1)	2(8.3)	0(0)	0(0)	11(0.7)	0.007*
เสียบงมหาบ	7(0.6)	1(0.4)	0(0)	0(0)	0(0)	8(0.5)	1.000
พ่นหลอด	2(0.2)	1(0.4)	0(0)	0(0)	3(0.2)	3(0.2)	0.491
เจ็บปอด	1(0.1)	0(0)	0(0)	0(0)	1(0.1)	1(0.1)	1.000

** อีก 3 รายการ ไม่พบอุบัติการณ์

หมายเหตุ 1 = สภาพร่างกายแข็งแรง

2 = มีโรคประจำ身ตัวเล็กน้อย

3 = มีโรคประจำ身ตัวรุนแรง

4 = มีโรคประจำ身ตัวรุนแรงในอัมมารายต่อชีวิต

อุบัติการณ์การเกิดภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจจากการใส่ท่อช่วยหายใจแบบ ETT ในผู้ป่วยที่ได้รับยาแรงจับความรู้สึกทั่วไป จำแนกตามระยะเวลาให้ยาแรงจับความรู้สึก พนว่าอาการเจ็บคอจะเกิดมากที่สุดในผู้ป่วยที่ได้รับยาแรงจับความรู้สึกมากกว่า 1 ชั่วโมง ร้อยละ 5.2 ภาวะหลอดคลมหลดเกร็ง และเสียงแหบ ส่วนใหญ่จะเกิดในผู้ป่วยที่ได้รับยาแรงจับความรู้สึกน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 ชั่วโมง ร้อยละ 0.8 และ 0.6 ตามลำดับ นอกจากนี้ ฟันหลุด จะเกิดขึ้นมากในผู้ป่วยที่ได้รับยาแรงจับความรู้สึกมากกว่า 1 ชั่วโมง ส่วนอาการเจ็บปากเกิดเฉพาะในผู้ป่วยได้รับยาแรงจับความรู้สึกน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 ชั่วโมง ร้อยละ 0.1 (ตารางที่ 4.2.6)

ตารางที่ 4.2.6 อุบัติการณ์การเกิดภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจจากการใส่ท่อช่วยหายใจชนิด ETT ในผู้ป่วยที่ได้รับยาแรงจับความรู้สึกทั่วไป จำแนกตามระยะเวลาให้ยาแรงจับความรู้สึก

ภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจ*	ระยะเวลาให้ยาแรงจับความรู้สึก			P-value
	≤ 1 ชั่วโมง จำนวน(ร้อยละ) (n=1,245)	> 1 ชั่วโมง จำนวน(ร้อยละ) (n=290)	รวม(ร้อยละ) (n=1,535)	
เจ็บคอ	52(4.2)	15(5.2)	67(4.4)	0.455
ภาวะหลอดคลมหลดเกร็ง	10(0.8)	1(0.3)	11(0.7)	0.701
เสียงแหบ	7(0.6)	1(0.3)	8(0.5)	1.000
ฟันหลุด	2(0.2)	1(0.3)	3(0.2)	0.467
เจ็บปาก	1(0.1)	0(0)	1(0.1)	1.000

* อีก 3 รายการไม่พบอุบัติการณ์

ส่วนที่ 3 ผลการศึกษาอุบัติการณ์การเกิดภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจจากการใส่ท่อช่วยหายใจแบบ LMA ในผู้ป่วยที่ได้รับยาแรงจับความรู้สึกทั่วไป และ จำแนกตามปัจจัย ได้แก่ เพศ อายุ ประวัติโรคประจำตัว การสูบบุหรี่ สภาพผู้ป่วยก่อนให้ยาแรงจับความรู้สึก และระยะเวลาการให้ยา ระจับความรู้สึก

อุบัติการณ์การเกิดภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจจากการใส่ท่อช่วยหายใจแบบ LMA ในผู้ป่วยที่ได้รับยาแรงจับความรู้สึกทั่วไป พ布เพียงสองอุบัติการณ์ ได้แก่ เจ็บคอ ร้อยละ 4.3 และ ภาวะหลอดลมหดเกร็ง ร้อยละ 0.4 (ตารางที่ 4.3)

ตารางที่ 4.3 อุบัติการณ์การเกิดภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจจากการใส่ท่อช่วยหายใจแบบ LMA ในผู้ป่วยที่ได้รับยาแรงจับความรู้สึกทั่วไป

ภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจ*	จำนวน (ร้อยละ) (n = 279)
เจ็บคอ	12(4.3)
ภาวะหลอดลมหดเกร็ง	1(0.4)

* อีก 6 รายการไม่พบอุบัติการณ์

อุบัติการณ์การเกิดภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจจากการใส่ท่อช่วยหายใจแบบ LMA ในผู้ป่วยที่ได้รับยาแรงจับความรู้สึกทั่วไป จำแนกตามเพศ พบร่วมกันของการเจ็บคอเพศหญิงและเพศชายเกิดอุบัติการณ์จำนวนเท่ากัน คือ ร้อยละ 4.3 และส่วนภาวะหลอดลมหดเกร็งเกิดเฉพาะในเพศชาย ร้อยละ 0.5 (ตารางที่ 4.3.1)

ตารางที่ 4.3.1 อุบัติการณ์การเกิดภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจจากการใส่ท่อช่วยหายใจแบบ LMA ในผู้ป่วยที่ได้รับยาระงับความรู้สึกทั่วไป จำแนกตามเพศ

ภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจ*	เพศ			P-value
	ชาย จำนวน(ร้อยละ) (n = 209)	หญิง จำนวน(ร้อยละ) (n = 70)	รวม(ร้อยละ) (n=279)	
เจ็บคอ	9 (4.3)	3 (4.3)	12(4.3)	1.000
ภาวะหลอดลมหดเกร็ง	1 (0.5)	0 (0)	1(0.4)	1.000

* อีก 6 รายการไม่พบอุบัติการณ์

อุบัติการณ์การเกิดภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจจากการใส่ท่อช่วยหายใจแบบ LMA ในผู้ป่วยที่ได้รับยาระงับความรู้สึกทั่วไป จำแนกตามอายุ พบว่าอาการเจ็บคอจะเกิดมากที่สุด ในช่วงอายุ 15 - 24 ปี คือ ร้อยละ 7.6 รองลงมาช่วงอายุ 45 - 54 ปี ร้อยละ 4.3 ภาวะหลอดลมหดเกร็ง เกิดในช่วงอายุมากกว่า 65 ปีเพียงช่วงอายุเดียว คือ ร้อยละ 2.7 (ตารางที่ 4.3.2)

ตารางที่ 4.3.2 บุคคลการกิจกรรมทางกายภาพซ่อนระดับทางด้านทางไปทางการ สำหรับผู้ชายที่ได้รับผลกระทบ TMA ในผู้ป่วยที่มีความรุนแรงทั่วไป

จำแนกตามอายุ

		อายุ (ปี)					
		1	2	3	4	5	6
ภาวะแทรกซ้อนระดับ ทางด้านหายใจ*	(จำนวน (ร้อยละ))	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
		(n=79)	(n=32)	(n=38)	(n=47)	(n=46)	(n=37)
ผู้ชาย	6(7.6)	1(3.1)	1(2.6)	2(4.3)	1(2.2)	1(2.7)	12(4.3) 0.827
ภาวะผลิตมหาศาล	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	1(2.7) 1(0.4)	0.247

* อีก 6 รายการไม่พบอุบัติการณ์

หมายเหตุ

1 = 15 – 24 ปี	2 = 25 – 34 ปี	3 = 35 – 44 ปี
4 = 45 – 54 ปี	5 = 55 – 64 ปี	6 = 65 ปี ขึ้นไป

อุบัติการณ์การเกิดภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจจากการใส่ท่อช่วยหายใจแบบ LMA ในผู้ป่วยที่ได้รับยาแรงจับความรู้สึกทั่วไป จำแนกตามประวัติโรคประจำตัว พบร่วมกับอาการเจ็บคอพูนมากที่สุดในผู้ป่วยที่ไม่มีประวัติโรคประจำตัว ร้อยละ 5.5 รองลงมา คือ โรคเบาหวานร้อยละ 3.4 ส่วนภาวะหลอดคลมหลดเกร็งเกิดเฉพาะกลุ่มผู้ป่วยที่ไม่มีประวัติโรคประจำตัว ร้อยละ 0.5 (ตารางที่ 4.3.3)

ตารางที่ 4.3.3 อุบัติการณ์การเกิดภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจจากการใส่ท่อช่วยหายใจแบบ LMA ในผู้ป่วยที่ได้รับยาแรงจับความรู้สึกทั่วไป จำแนกตามประวัติโรคประจำตัว

ประวัติโรคประจำตัว								รวม (ร้อยละ) (n=279) P-value
ภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจ	จำนวน (ร้อยละ) (n=29)	จำนวน (ร้อยละ) (n=19)	จำนวน (ร้อยละ) (n=14)	จำนวน (ร้อยละ) (n=1)	จำนวน (ร้อยละ) (n=2)	จำนวน (ร้อยละ) (n=15)	จำนวน (ร้อยละ) (n=199)	
เจ็บคอ	1(3.4)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	11(5.5)	12(4.3) 0.968
ภาวะหลอดคลม หลดเกร็ง	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	0(0)	1(0.5)	1(0.4) 1.000

* อีก 6 รายการ ไม่พบอุบัติการณ์

หมายเหตุ

1 = โรคเบาหวาน 2 = โรคความดันโลหิตสูง 3 = เป็นทั้งโรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูง

4 = โรคหัวใจ 5 = โรคตับ 6 = โรคในระบบอื่นๆ 7 = ไม่มีโรคประจำตัว

อุบัติการณ์การเกิดภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจจากการใส่ท่อช่วยหายใจแบบ LMA ในผู้ป่วยที่ได้รับยาแรงจับความรู้สึกทั่วไป จำแนกตามประวัติการสูบบุหรี่ พบร่วมกับอาการเจ็บคอพูนมากผู้ป่วยสูบบุหรี่ ร้อยละ 6.9 ส่วนภาวะหลอดคลมหลดเกร็งเกิดในได้ในผู้ป่วยไม่สูบบุหรี่ ร้อยละ 0.5 (ตารางที่ 4.3.4)

ตารางที่ 4.3.4 อุบัติการณ์การเกิดภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจจากการใส่ท่อช่วยหายใจแบบ LMA ในผู้ป่วยที่ได้รับยาระงับความรู้สึกทั่วไป จำแนกตามประวัติการสูบบุหรี่

ภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจ*	ประวัติการสูบบุหรี่			P-value
	สูบบุหรี่	ไม่สูบบุหรี่	รวม(ร้อยละ)	
	จำนวน(ร้อยละ) (n = 58)	จำนวน(ร้อยละ) (n = 221)	(n = 279)	
เจ็บคอ	4(6.9)	8(3.6)	12(4.3)	0.280
ภาวะหลอดลมหดเกร็ง	0(0)	1(0.5)	1(0.4)	1.000

* อีก 6 รายการไม่พบอุบัติการณ์

อุบัติการณ์การเกิดภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจจากการใส่ท่อช่วยหายใจแบบ LMA ในผู้ป่วยที่ได้รับยาระงับความรู้สึกทั่วไป จำแนกตามการจัดกลุ่มสภาพผู้ป่วยก่อนให้ยาระงับความรู้สึก พบว่าอาการเจ็บคอเกิดมากที่สุดในกลุ่ม 1 (สภาพร่างกายแข็งแรง) ร้อยละ 5.8 ส่วนภาวะหลอดลมหดเกร็งเกิดในกลุ่ม 2 (มีโรคประจำตัวเล็กน้อย) ร้อยละ 1.2 (ตารางที่ 4.3.5)

ตารางที่ 4.3.5 อุบัติการณ์การเกิดภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจจากการใส่ท่อช่วยหายใจชนิด LMA ในผู้ป่วยที่ได้รับยาแรงจับความรู้สึกทั่วไป จำแนกตามการจัดกลุ่มสภาพผู้ป่วยก่อนให้ยาแรงจับความรู้สึก (ASA Physical status)

การจัดกลุ่มสภาพผู้ป่วยก่อนให้ยาแรงจับความรู้สึก (ASA Physical status)					รวม (ร้อยละ) (n=279)	P- value
ภาวะแทรกซ้อน ระบบทางเดินหายใจ*	1 (จำนวน (ร้อยละ) (n = 173))	2 (จำนวน (ร้อยละ) (n = 86))	3 (จำนวน (ร้อยละ) (n = 19))	4 (จำนวน (ร้อยละ) (n = 1))		
เจ็บคอ	10(5.8)	2(2.3)	0(0)	0(0)	12(4.3)	0.437
ภาวะหลอดคลุมหดเกร็ง	0(0)	1(1.2)	0(0)	0(0)	1(0.4)	0.380

* อีก 6 รายการไม่พบอุบัติการณ์

หมายเหตุ

1 = สภาพร่างกายแข็งแรง

2 = มีโรคประจำตัวเล็กน้อย

3 = มีโรคประจำตัวรุนแรง

4 = มีโรคประจำตัวรุนแรงจนเป็นอันตรายต่อชีวิต

อุบัติการณ์การเกิดภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจจากการใส่ท่อช่วยหายใจแบบ LMA ในผู้ป่วยที่ได้รับยาแรงจับความรู้สึกทั่วไป จำแนกตามระยะเวลาให้ยาแรงจับความรู้สึก พบร่วมกับอาการเจ็บคอจะเกิดมากในผู้ป่วยที่ได้รับยาแรงจับความรู้สึกน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 ชั่วโมง ร้อยละ 4.5 ส่วนภาวะหลอดคลุมหดเกร็งเกิดเฉพาะในกลุ่มผู้ป่วยที่ได้รับยาแรงจับความรู้สึกน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 ชั่วโมง ร้อยละ 0.4 (ตารางที่ 4.3.6)

ตารางที่ 4.3.6 อุบัติการณ์การเกิดภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจจากการใส่ท่อช่วยหายใจแบบ LMA ในผู้ป่วยที่ได้รับยาแรงจับความรู้สึกทั่วไป จำแนกตามระยะเวลาให้ยาแรงจับความรู้สึก

ภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจ*	ระยะเวลาให้ยาแรงจับความรู้สึก		รวม(ร้อยละ) (n = 279)	P-value
	≤1 ชั่วโมง จำนวน(ร้อยละ)	>1 ชั่วโมง จำนวน(ร้อยละ)		
	(n = 223)	(n = 56)		
เจ็บคอ	10(4.5)	2(3.6)	12(4.3)	1.000
ภาวะหลอดลมหดเกร็ง	1(0.4)	0(0)	1(0.4)	1.000

* อีก 6 รายการไม่พบอุบัติการณ์

ส่วนที่ 4 การเปรียบเทียบอุบัติการณ์การเกิดภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจจากการใส่ท่อช่วยหายใจแบบ ETT และ LMA ในผู้ป่วยที่ได้รับยาแรงจับความรู้สึกทั่วไป และจำแนกตามปัจจัย ได้แก่ อายุ เพศ ประวัติโรคประจำตัว การสูบบุหรี่ สภาพผู้ป่วยก่อนให้ยาแรงจับความรู้สึก และระยะเวลาการให้ยาแรงจับความรู้สึก

ตารางที่ 4.4 จำนวน และร้อยละของการเกิดอาการเจ็บคอในผู้ป่วย จำแนกตามประเภทท่อช่วยหายใจ

ประเภทท่อช่วยหายใจ	อาการเจ็บคอ		รวมจำนวน
	เกิด จำนวน(ร้อยละ)	ไม่เกิด จำนวน(ร้อยละ)	
ETT	67(4.4)	1468(95.6)	1535
LMA	12(4.3)	267(95.7)	279
รวม	79	1735	1814

Risk ratio = Risk exposed / Risk unexposed = 1.015 เท่า

ผู้ป่วยใส่ท่อ ETT มีความเสี่ยงต่อการเกิดอาการเจ็บคอมากกว่ากลุ่มที่ได้รับการใส่ท่อ LMA

95% CI = 0.556, 1.851 แสดงว่าประเภทของท่อช่วยหายใจไม่มีความสัมพันธ์กับการเจ็บคอ

ตารางที่ 4.5 จำนวน และร้อยละของการเกิดภาวะหลอดลมหดเกร็งในผู้ป่วย จำแนกตามประเภทท่อช่วยหายใจ

ประเภทท่อช่วยหายใจ	อาการเจ็บคอ		รวมจำนวน
	เกิด	ไม่เกิด	
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	
ETT	11(0.7)	1524(99.3)	1535
LMA	1(0.4)	278(99.6)	279
รวม	12	1802	1814

Risk ratio = Risk exposed / Risk unexposed = 2.007 เท่า

ผู้ป่วยใส่ท่อ ETT มีความเสี่ยงต่อการเกิดอาการเจ็บคอมากกว่ากลุ่มที่ได้รับการใส่ท่อ LMA

95% CI = 0.259, 15.425 แสดงว่าประเภทของท่อช่วยหายใจไม่มีความสัมพันธ์กับการเจ็บคอ

ตารางที่ 4.6 จำนวน และร้อยละของการเกิดอาการเจ็บคอในผู้ป่วยเพศชาย จำแนกตามประเภทท่อช่วยหายใจ

ประเภทท่อช่วยหายใจ	อาการเจ็บคอ		รวมจำนวน
	เกิด	ไม่เกิด	
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	
ETT	16(3.6)	432(96.4)	448
LMA	9(4.3)	200(95.7)	209
รวม	25	632	657

Risk ratio = Risk exposed / Risk unexposed = 0.82 เท่า

ผู้ป่วยใส่ท่อ ETT มีความเสี่ยงต่อการเกิดอาการเจ็บคอในเพศชายน้อยกว่ากลุ่มที่ได้รับการใส่ท่อ LMA เพศเดียวกัน 95% CI = 0.373, 1.846

แสดงว่าประเภทของท่อช่วยหายใจไม่มีความสัมพันธ์กับการเจ็บคอในผู้ป่วยเพศชาย

ตารางที่ 4.7 จำนวน และร้อยละของการเกิดอาการเจ็บคอในผู้ป่วยเพศหญิง จำแนกตามประเภทท่อช่วยหายใจ

ประเภทท่อช่วยหายใจ	อาการเจ็บคอ		รวมจำนวน
	เกิด	ไม่เกิด	
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	
ETT	51 (4.7)	1036(95.3)	1087
LMA	3(4.3)	67(95.7)	70
รวม	54	1103	1157

Risk ratio = Risk exposed / Risk unexposed = 1.099 เท่า

ผู้ป่วยใส่ท่อ ETT มีความเสี่ยงต่อการเกิดอาการเจ็บคอในเพศหญิงมากกว่ากลุ่มที่ได้รับการใส่ท่อ LMA เพศเดียวกัน 1.099 เท่า 95% CI = 0.350, 3.420

แสดงว่าประเภทของท่อช่วยหายใจไม่มีความสัมพันธ์กับการเจ็บคอในผู้ป่วยเพศหญิง

ตารางที่ 4.8 จำนวน และร้อยละของการเกิดภาวะหลอดลมหดเกร็งในผู้ป่วยเพศชาย จำแนกตามประเภทท่อช่วยหายใจ

ประเภทท่อช่วยหายใจ	ภาวะหลอดลมหดเกร็ง		รวมจำนวน
	เกิด	ไม่เกิด	
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	
ETT	4 (0.9)	444(99.1)	448
LMA	1(0.5)	208(99.5)	209
รวม	5	652	657

Risk ratio = Risk exposed / Risk unexposed = 1.85 เท่า

ผู้ป่วยใส่ท่อ ET มีความเสี่ยงต่อการเกิดภาวะหลอดลมหดเกร็งในเพศชายมากกว่ากลุ่มที่ได้รับการใส่ท่อLMA เพศเดียวกัน 1.85 เท่า 95% CI = 0.210, 16.593

แสดงว่าประเภทของท่อช่วยหายใจไม่มีความสัมพันธ์กับการเกิดภาวะหลอดลมหดเกร็งในผู้ป่วยเพศชาย

ตารางที่ 4.9 จำนวน และร้อยละของการเกิดอาการเจ็บคอในผู้ป่วยวัยรุ่น (15-18 ปี)* จำแนกตามประเภทท่อช่วยหายใจ

ประเภทท่อช่วยหายใจ	อาการเจ็บคอ		รวมจำนวน
	เกิด	ไม่เกิด	
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	
ETT	11 (6.9)	148(93.1)	159
LMA	5(15.6)	27(84.4)	32
รวม	16	175	191

* เกณฑ์การแบ่งช่วงอายุจากรายงานการสำรวจภาวะอาหารและโภชนาการของประเทศไทย ครั้งที่ 5 2546 (กองโภชนาการ กรมอนามัย, 2549)

Risk ratio = Risk exposed / Risk unexposed = 0.4 เท่า

ผู้ป่วยใส่ท่อ ETT มีความเสี่ยงต่อการเกิดอาการเจ็บคอ ในวัยรุ่นน้อยกว่ากลุ่มที่ได้รับการใส่ท่อ LMA ในวัยเดียวกัน 95% CI = 0.165, 1.188

แสดงว่าประเภทของท่อช่วยหายใจ ไม่มีความสัมพันธ์กับการเจ็บคอในผู้ป่วยวัยรุ่น

ตารางที่ 4.10 จำนวน และร้อยละของการเกิดอาการเจ็บคอในผู้ป่วยผู้ใหญ่(19-59 ปี)* จำแนกตามประเภทท่อช่วยหายใจ

ประเภทท่อช่วยหายใจ	อาการเจ็บคอ		รวมจำนวน
	เกิด	ไม่เกิด	
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	
ETT	55 (4.4)	1190(95.6)	1245
LMA	6(3.1)	188(96.9)	194
รวม	61	1378	1439

* เกณฑ์การแบ่งช่วงอายุจากรายงานการสำรวจภาวะอาหารและโภชนาการของประเทศไทย ครั้งที่ 5 2546 (กองโภชนาการ กรมอนามัย, 2549)

Risk ratio = Risk exposed / Risk unexposed = 1.42 เท่า

ผู้ป่วยใส่ท่อ ETT มีความเสี่ยงต่อการเกิดอาการเจ็บคอ ในวัยผู้ใหญ่มากกว่ากลุ่มที่ได้รับการใส่ท่อ LMA ในวัยเดียวกัน 1.42 เท่า 95% CI = 0.623, 3.272

แสดงว่าประเภทของท่อช่วยหายใจ ไม่มีความสัมพันธ์กับการเจ็บคอในผู้ป่วยผู้ใหญ่

ตารางที่ 4.11 จำนวน และร้อยละของการเกิดอาการเจ็บคอในผู้ป่วยวัยสูงอายุ (≥ 60 ปี)* จำแนกตามประเภทท่อช่วยหายใจ

ประเภทท่อช่วยหายใจ	อาการเจ็บคอ		รวมจำนวน
	เกิด	ไม่เกิด	
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	
ETT	1 (0.8)	130(99.2)	131
LMA	1(1.9)	52(98.1)	53
รวม	2	182	184

Risk ratio = Risk exposed / Risk unexposed = 0.4 เท่า

ผู้ป่วยใส่ท่อ ETT มีความเสี่ยงต่อการเกิดอาการเจ็บคอในวัยสูงอายุน้อยกว่ากลุ่มที่ได้รับการใส่ท่อ LMA ในวัยเดียวกัน 95% CI = 0.026, 6.350

แสดงว่าประเภทของท่อช่วยหายใจ ไม่มีความสัมพันธ์กับการเจ็บคอในผู้ป่วยวัยสูงอายุ

ตารางที่ 4.12 จำนวน และร้อยละของการเกิดภาวะหลอดคลมหดเกร็ง ในผู้ป่วยวัยสูงอายุ (≥ 60 ปี)* จำแนกตามประเภทท่อช่วยหายใจ

ประเภทท่อช่วยหายใจ	ภาวะหลอดคลมหดเกร็ง		รวมจำนวน
	เกิด	ไม่เกิด	
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	
ETT	1 (0.8)	130(99.2)	131
LMA	1(1.9)	52(98.1)	53
รวม	2	182	184

Risk ratio = Risk exposed / Risk unexposed = 0.4 เท่า

ผู้ป่วยใส่ท่อ ETT มีความเสี่ยงต่อการเกิดภาวะหลอดคลมหดเกร็งในวัยสูงอายุน้อยกว่ากลุ่มที่ได้รับการใส่ท่อ LMA ในวัยเดียวกัน 95% CI = 0.026, 6.350

แสดงว่าประเภทของท่อช่วยหายใจ ไม่มีความสัมพันธ์กับการเกิดภาวะหลอดคลมหดเกร็ง ในผู้ป่วยวัยสูงอายุ

ตารางที่ 4.13 จำนวน และร้อยละของการเกิดอาการเจ็บคอในผู้ป่วยที่มีโรคประจำตัวจำนวนตามประเภทท่อช่วยหายใจ

ประเภทท่อช่วยหายใจ	อาการเจ็บคอ		รวมจำนวน
	เกิด	ไม่เกิด	
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	
ETT	9 (3.9)	224(96.1)	233
LMA	1(1.3)	79(98.8)	80
รวม	10	303	313

Risk ratio = Risk exposed / Risk unexposed = 3.08 เท่า

ผู้ป่วยใส่ท่อ ETT มีความเสี่ยงต่อการเกิดอาการเจ็บคอในผู้ป่วยที่มีโรคประจำตัวมากกว่ากลุ่มที่ได้รับการใส่ท่อ LMA ในกลุ่มผู้ป่วยที่มีโรคประจำตัว 3.08 เท่า 95% CI = 0.39 , 24.01
แสดงว่าประเภทของท่อช่วยหายใจ ไม่มีความสัมพันธ์กับการเจ็บคอในผู้ป่วยที่มีโรคประจำตัว

ตารางที่ 4.14 จำนวน และร้อยละของการเกิดอาการเจ็บคอ ในผู้ป่วย ไม่มีโรคประจำตัว จำนวนตามประเภทท่อช่วยหายใจ

ประเภทท่อช่วยหายใจ	อาการเจ็บคอ		รวมจำนวน
	เกิด	ไม่เกิด	
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	
ETT	58 (4.5)	1244(95.5)	1302
LMA	11(5.5)	188(94.5)	199
รวม	69	1432	1501

Risk ratio = Risk exposed / Risk unexposed = 0.80 เท่า

ผู้ป่วยใส่ท่อ ETT มีความเสี่ยงต่อการเกิดอาการเจ็บคอในผู้ป่วยที่ไม่มีโรคประจำตัวน้อยกว่ากลุ่มที่ได้รับการใส่ท่อ LMA และ ไม่มีโรคประจำตัว 95% CI = 0.430, 1.509
แสดงว่าประเภทของท่อช่วยหายใจ ไม่มีความสัมพันธ์กับการเกิดอาการเจ็บคอในผู้ป่วย ไม่มีโรคประจำตัว

ตารางที่ 4.15 จำนวน และร้อยละของการเกิดภาวะหลอดลมหดเกร็งในผู้ป่วยไม่มีโรคประจำตัว จำแนกตามประเภทท่อช่วยหายใจ

ประเภทท่อช่วยหายใจ	ภาวะหลอดลมหดเกร็ง		รวมจำนวน
	เกิด	ไม่เกิด	
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	
ETT	8 (0.6)	1294(99.4)	1302
LMA	1(0.5)	198(99.5)	199
รวม	9	1492	1501

Risk ratio = Risk exposed / Risk unexposed = 1.21 เท่า

ผู้ป่วยใส่ท่อ ETT มีความเสี่ยงต่อการเกิดภาวะหลอดลมหดเกร็งในผู้ป่วยไม่มีโรคประจำตัวมากกว่ากลุ่มที่ได้รับการใส่ท่อ LMA และไม่มีโรคประจำตัว 1.21 เท่า 95% CI = 0.154, 9.724
แสดงว่าประเภทของท่อช่วยหายใจ ไม่มีความสัมพันธ์กับการเกิดภาวะหลอดลมหดเกร็ง ในผู้ป่วยไม่มีโรคประจำตัว

ตารางที่ 4.16 จำนวน และร้อยละของการเกิดอาการเจ็บคอในผู้ป่วยสูบบุหรี่ จำแนกตามประเภทท่อช่วยหายใจ

ประเภทท่อช่วยหายใจ	อาการเจ็บคอ		รวมจำนวน
	เกิด	ไม่เกิด	
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	
ETT	4 (4.0)	96(96.0)	100
LMA	4(6.9)	54(93.1)	58
รวม	8	100	158

Risk ratio = Risk exposed / Risk unexposed = 0.58 เท่า

ผู้ป่วยใส่ท่อ ETT มีความเสี่ยงต่อการเกิดอาการเจ็บคอในผู้ป่วยสูบบุหรี่น้อยกว่ากลุ่มที่ได้รับการใส่ท่อ LMA และสูบบุหรี่ 95% CI = 0.151, 2.232
แสดงว่าประเภทของท่อช่วยหายใจ ไม่มีความสัมพันธ์กับการเกิดอาการเจ็บคอในผู้ป่วยสูบบุหรี่

ตารางที่ 4.17 จำนวน และร้อยละของการเกิดอาการเจ็บคอในผู้ป่วยไม่สูบบุหรี่ จำแนกตามประเภทท่อช่วยหายใจ

ประเภทท่อช่วยหายใจ	อาการเจ็บคอ		รวมจำนวน
	เกิด	ไม่เกิด	
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	
ETT	63 (4.4)	1372(95.6)	1435
LMA	8(3.6)	213(96.4)	224
รวม	71	1585	1656

Risk ratio = Risk exposed / Risk unexposed = 1.22 เท่า

ผู้ป่วยใส่ท่อ ETT มีความเสี่ยงต่อการเกิดอาการเจ็บคอในผู้ป่วยไม่สูบบุหรี่มากกว่ากลุ่มที่ได้รับการใส่ท่อ LMA และไม่มีสูบบุหรี่ 1.22 เท่า 95% CI = 0.589, 2.496

แสดงว่าประเภทของท่อช่วยหายใจ ไม่มีความสัมพันธ์กับการเกิดอาการเจ็บคอในผู้ป่วยไม่สูบบุหรี่

ตารางที่ 4.18 จำนวน และร้อยละของการเกิดภาวะหลอดคลมหดเกร็งในผู้ป่วยไม่สูบบุหรี่ จำแนกตามประเภทท่อช่วยหายใจ

ประเภทท่อช่วยหายใจ	ภาวะหลอดคลมหดเกร็ง		รวมจำนวน
	เกิด	ไม่เกิด	
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	
ETT	8 (0.6)	1427(99.4)	1435
LMA	1(0.5)	220(99.5)	224
รวม	9	1647	1656

Risk ratio = Risk exposed / Risk unexposed = 1.23 เท่า

ผู้ป่วยใส่ท่อ ETT มีความเสี่ยงต่อการเกิดภาวะหลอดคลมหดเกร็งในผู้ป่วยไม่สูบบุหรี่มากกว่ากลุ่มที่ได้รับการใส่ท่อ LMA และไม่มีสูบบุหรี่ 1.23 เท่า 95% CI = 0.155, 9.803

แสดงว่าประเภทของท่อช่วยหายใจ ไม่มีความสัมพันธ์กับการเกิดภาวะหลอดคลมหดเกร็งในผู้ป่วยไม่สูบบุหรี่

ตารางที่ 4.19 จำนวน และร้อยละของการเกิดอาการเจ็บคอในผู้ป่วยที่มีสภาพร่างกายแข็งแรง (ASA physical status กลุ่ม1) จำแนกตามประเภทท่อช่วยหายใจ

ประเภทท่อช่วยหายใจ	อาการเจ็บคอ		รวมจำนวน
	เกิด	ไม่เกิด	
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	
ETT	58 (4.7)	1168(95.3)	1226
LMA	10(5.8)	163(94.2)	173
รวม	68	1331	1399

Risk ratio = Risk exposed / Risk unexposed = 0.81 เท่า

ผู้ป่วยใส่ท่อ ETT มีความเสี่ยงต่อการเกิดอาการเจ็บคอในผู้ป่วยที่มีสภาพร่างกายแข็งแรง (ASA Physical status กลุ่ม 1) น้อยกว่ากลุ่มที่ได้รับการใส่ท่อLMAและมีสภาพร่างกายแข็งแรงกลุ่มเดียวกัน 95% CI = 0.426, 1.571

แสดงว่าประเภทของท่อช่วยหายใจไม่มีความสัมพันธ์กับการเกิดอาการเจ็บคอในผู้ป่วยที่มีสภาพร่างกายแข็งแรง (ASA Physical status กลุ่ม 1)

ตารางที่ 4.20 จำนวน และร้อยละของการเกิดอาการเจ็บคอใน ผู้ป่วยที่มีสภาพร่างกายมีโรคประจำตัวเล็กน้อยถึงมีโรคประจำตัวที่เป็นอันตรายถึงชีวิต (ASA physical status กลุ่ม2-กลุ่ม4) จำแนกตามประเภทท่อช่วยหายใจ

ประเภทท่อช่วยหายใจ	อาการเจ็บคอ		รวมจำนวน
	เกิด	ไม่เกิด	
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	
ETT	9 (2.9)	300(97.1)	309
LMA	2(1.9)	104(98.1)	106
รวม	11	404	415

Risk ratio = Risk exposed / Risk unexposed = 1.53 เท่า

ผู้ป่วยใส่ท่อ ETT มีความต่อเสี่ยงการเกิดอาการเจ็บคอในผู้ป่วยที่มีสภาพร่างกายมีโรคประจำตัวเล็กน้อยถึงมีโรคประจำตัวที่เป็นอันตรายถึงชีวิต (ASA physical status กลุ่ม2-กลุ่ม4) มากกว่ากลุ่มที่ได้รับการใส่ท่อLMAและมีสภาพร่างกายกลุ่มเดียวกัน 1.53 เท่า

95% CI = 339, 7.031 แสดงว่า ประเภทของท่อช่วยหายใจไม่มีความสัมพันธ์กับการเกิดอาการเจ็บคอในผู้ป่วยที่มีสภาพร่างกายมีโรคประจำตัวเล็กน้อยถึงมีโรคประจำตัวที่เป็นอันตรายถึงชีวิต (ASA physical status กลุ่ม2-กลุ่ม4)

ตารางที่ 4.21 จำนวน และร้อยละของการเกิดภาวะหลอดลมหลุดเกริงในผู้ป่วยที่มีสภาพร่างกายมีโรคประจำตัวเล็กน้อยถึงมีโรคประจำตัวที่เป็นอันตรายถึงชีวิต (ASA physical status กลุ่ม2-กลุ่ม4) จำแนกตามประเภทท่อช่วยหายใจ

ประเภทท่อช่วยหายใจ	ภาวะหลอดลมหลุดเกริง		รวมจำนวน
	เกิด	ไม่เกิด	
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	
ETT	5 (1.6)	304(98.4)	309
LMA	1(0.9)	105(99.1)	106
รวม	6	409	415

Risk ratio = Risk exposed / Risk unexposed = 1.71 เท่า

ผู้ป่วยใส่ท่อ ETT มีความต่อเสี่ยงการเกิดภาวะหลอดลมหลุดเกริงในผู้ป่วยที่มีสภาพร่างกายมีโรคประจำตัวเล็กน้อยถึงมีโรคประจำตัวที่เป็นอันตรายถึงชีวิต (ASA physical status กลุ่ม2-กลุ่ม4) มากกว่ากลุ่มที่ได้รับการใส่ท่อLMAและมีสภาพร่างกายกลุ่มเดียวกัน 1.71 เท่า

95% CI = 0.203, 14.515 แสดงว่า ประเภทของท่อช่วยหายใจไม่มีความสัมพันธ์กับการเกิดภาวะหลอดลมหลุดเกริงในผู้ป่วยที่มีสภาพร่างกายมีโรคประจำตัวเล็กน้อยถึงมีโรคประจำตัวที่เป็นอันตรายถึงชีวิต (ASA physical status กลุ่ม2-กลุ่ม4)

ตารางที่ 4.22 จำนวน และร้อยละของการเกิดอาการเจ็บคอในผู้ป่วยที่ได้รับยาแรงดับความรู้สึกน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 ชั่วโมง จำแนกตามประเภทท่อช่วยหายใจ

ประเภทท่อช่วยหายใจ	อาการเจ็บคอ		รวมจำนวน
	เกิด	ไม่เกิด	
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	
ETT	52 (4.2)	1193(95.8)	1245
LMA	10(4.5)	213(95.5)	233
รวม	62	1406	1468

Risk ratio = Risk exposed / Risk unexposed = 0.92 เท่า

ผู้ป่วยใส่ท่อ ETT มีความเสี่ยงต่อการเกิดอาการเจ็บคอในผู้ป่วยที่ได้รับยาแรงดับความรู้สึกน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 ชั่วโมง น้อยกว่ากลุ่มที่ได้รับการใส่ท่อ LMA และได้ยาแรงดับความรู้สึกระยะเวลาเดียวกัน 95% CI = 0.481, 1.805 แสดงว่าประเภทของท่อช่วยหายใจไม่มีความสัมพันธ์กับการเกิดอาการเจ็บคอในผู้ป่วยที่ได้รับยาแรงดับความรู้สึกน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 ชั่วโมง

ตารางที่ 4.23 จำนวน และร้อยละของการเกิดอาการเจ็บคอใน ผู้ป่วยที่ได้รับยาแรงดับความรู้สึกมากกว่า 1 ชั่วโมง จำแนกตามประเภทท่อช่วยหายใจ

ประเภทท่อช่วยหายใจ	อาการเจ็บคอ		รวมจำนวน
	เกิด	ไม่เกิด	
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	
ETT	15(4.2)	275(95.8)	290
LMA	2(4.5)	54(95.5)	56
รวม	17	329	346

Risk ratio = Risk exposed / Risk unexposed = 1.47 เท่า

ผู้ป่วยใส่ท่อ ETT มีความเสี่ยงต่อการเกิดอาการเจ็บคอในผู้ป่วยที่ได้รับยาแรงดับความรู้สึกมากกว่า 1 ชั่วโมง มากกว่ากลุ่มที่ได้รับการใส่ท่อ LMA และได้ยาแรงดับความรู้สึกระยะเวลาเดียวกัน 1.47 เท่า 95% CI = 0.341, 6.158 แสดงว่าประเภทของท่อช่วยหายใจไม่มีความสัมพันธ์กับการเกิดอาการเจ็บคอในผู้ป่วยที่ได้รับยาแรงดับความรู้สึกมากกว่า 1 ชั่วโมง

ตารางที่ 4.24 จำนวน และร้อยละของการเกิดภาวะหลอดลมหดเกร็งใน ผู้ป่วยที่ได้รับยาจะบันความรู้สึกน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 ชั่วโมง จำแนกตามประเภทท่อช่วยหายใจ

ประเภทท่อช่วยหายใจ	อาการเจ็บคอ		รวมจำนวน
	เกิด	ไม่เกิด	
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	
ETT	52 (4.2)	1193(95.8)	1245
LMA	10(4.5)	213(95.5)	233
รวม	62	1406	1468

Risk ratio = Risk exposed / Risk unexposed = 1.79 เท่า

ผู้ป่วยใส่ท่อ ETT มีความเสี่ยงต่อการเกิดภาวะหลอดลมหดเกร็งในผู้ป่วยที่ได้รับยาจะบันความรู้สึกน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 ชั่วโมง มากกว่ากลุ่มที่ได้รับการใส่ท่อ LMA และได้ยาจะบันความรู้สึกระยะเวลาเดียวกัน 1.79 เท่า 95% CI = 0.230, 13.923 แสดงว่าประเภทของท่อช่วยหายใจไม่มีความสัมพันธ์กับการเกิดภาวะหลอดลมหดเกร็งในผู้ป่วยที่ได้รับยาจะบันความรู้สึกน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 ชั่วโมง

การอภิปรายผล

การศึกษาอุบัติการณ์การเกิดภาวะแทรกซ้อนในระบบทางเดินหายใจ จากการใส่ท่อช่วยหายใจใน ผู้ป่วยที่ได้รับยาจะบันความรู้สึกทั่วไปในครั้งนี้ แบ่งการอภิปรายตามวัตถุประสงค์ของ การศึกษาได้ดังนี้

1. อุบัติการณ์การเกิดภาวะแทรกซ้อนในระบบทางเดินหายใจ จากการใส่ท่อช่วยหายใจ แบบ ETT และแบบ LMA ใน ผู้ป่วยที่ได้รับยาจะบันความรู้สึกทั่วไป พนว่ามีอุบัติการณ์ ภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจที่เกิดจากการใส่ท่อช่วยหายใจ ETT จำนวน 5 รายการ ได้แก่ อาการเจ็บคอ ภาวะหลอดลมหดเกร็ง เสียงแหบ ฟันหลุด และเจ็บปาก ซึ่งสนับสนุนการศึกษาของ นพมาศ วิภัณณ์ โภจน์ และคณะ (2552) ที่ศึกษาเกี่ยวกับอุบัติการณ์การเจ็บคอภายหลังการระจับ ความรู้สึกผ่านท่อช่วยหายใจโรงพยาบาลแม่สอด ศึกษาในผู้ป่วยจำนวน 1,100 ราย ผลการศึกษา พนว่าอุบัติการณ์เจ็บคอ ฟันหลุด ริมฝีปากแตก เสียงแหบ จะเกิดขึ้นได้ในผู้ป่วยที่ได้รับยาจะบันความรู้สึกชนิดทั่วไปแบบใส่ท่อ ETT โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาการเจ็บคอเป็นภาวะแทรกซ้อนที่พบได้

มากที่สุด ร้อยละ 5.06 ซึ่งใกล้เคียงกับประชารที่ศึกษาในครั้งนี้ที่เกิดอุบัติการณ์การเจ็บคอ ร้อยละ 4.4 นอกจานั้นการศึกษาของ เกษชาดา เอื้อ ไพรจน์กิจ และคณะ (Ketchada Uerpairojkit et al., 2009) ศึกษาเกี่ยวกับ อาการไม่สบายในคอหลังใส่ท่อช่วยหายใจระหว่าง LMA ชนิด Proseal (PLMA) กับ ETT ชนิด Profile Soft Seal Cuff (PSSC) ศึกษาในผู้ป่วยที่เข้ารับการผ่าตัดจำนวน 138 ราย พบว่า ผู้ป่วยที่ใส่ท่อ EET เกิดอาการเจ็บคอ และเสียงแหบใน ระยะหลังผ่าตัด 2 ชั่วโมงแรก มากกว่าผู้ป่วยที่ใส่ท่อ LMA แต่เมื่อเปรียบเทียบกับการศึกษาของต่างประเทศ เช่น ประเทศไทยในเชียงใหม่ (N.P.Edomwonyi et al., 2006) และประเทศไทยอังกฤษ (Kloub R., 2001) ที่ศึกษาเกี่ยวกับอาการการเจ็บคอ หลังใส่ท่อช่วยหายใจ ETT ศึกษาในผู้ป่วยจำนวน 200 ราย และ 266 รายตามลำดับ พบว่าเกิดอาการเจ็บคอร้อยละ 63 และร้อยละ 63.9 ตามลำดับ ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า การใส่ท่อ ETT ต้องใช้เครื่องมือส่องกล้องเสียง หรือ ลาริงค์โ哥สโคปในการช่วยในการเปิดทางเดินหายใจ และตัวท่อช่วยหายใจยังเป็นสาเหตุโดยตรงทำให้เกิดอุบัติการณ์ดังกล่าว (ปวีณา บุญบูรพศ, 2543) นอกจากนี้การใส่ท่อผ่านสายเสียงเข้าไปในหลอดลมมีความเป็นไปได้ที่จะไปทำลายเนื้อเยื่อบริเวณสายเสียง และหลอดลม และจะเกิดมากขึ้น หากถ่านมีปัจจัยอื่นๆ ร่วม เช่น การใช้ ลาริงค์โ哥สโคป ไปกดบริเวณกล่องเสียงมากเกินไป จะทำให้อวัยวะบริเวณใกล้เคียง เช่น ลิ้น คอหอย (pharynx) และต่อมทอนซิล (tonsillar pillar) เกิดการบาดเจ็บได้ ที่สำคัญอาจเกิดจากผู้ป่วย本身 เช่น ใส่ หรืออาท่อช่วยหายใจออกอย่างรุนแรง หรือลืมเอามือออกจากกระเพาะลม ซึ่งเป็นสาเหตุทำให้เกิดอาการเจ็บคอ และเสียงแหบ

ในการศึกษานี้ ผลการศึกษาพบว่า อาการเสียงแหบเป็นอุบัติการณ์ที่พบรองจากอาการเจ็บคอ คือ ร้อยละ 0.5 (ตารางที่ 4.2) ซึ่งสนับสนุนการศึกษาของ (Jones M.W. et al., 2007) ที่ศึกษาเกี่ยวกับอาการเสียงแหบในผู้ป่วยที่ใส่ท่อ ETT ผลการศึกษาพบว่า ร้อยละ 32 ของผู้ป่วยหลังผ่าตัดที่ได้รับยาระงับความรู้สึก และใส่ท่อ ETT มีอาการเสียงแหบซึ่งเป็นอุบัติการณ์ที่เกิดรองลงมาจากการเจ็บคอ นอกจາกอุบัติการณ์ดังกล่าว แล้วการศึกษาครั้งนี้ยังพบ อุบัติการณ์ภาวะหลอดลมหลดเกร็ง ฟันหลุด และเจ็บปาก ซึ่งถือว่าเป็นอุบัติการณ์ที่เกิดขึ้นได้ปกติกับผู้ป่วยที่ใส่ท่อช่วยหายใจแบบ ETT (วรรณวิมล อนวัชพันธุ์, 2551; Joan Benca, 2007; Lee M. Radke, 2007) ที่สำคัญ การศึกษาครั้งนี้พบว่า ผู้ป่วยที่ได้รับการใส่ท่อ ETT และมีประวัติสูบบุหรี่ หรือมีสภาพร่างกายที่มีโรคประจำตัวรุนแรง (ASA physical status กลุ่ม 3) ความสัมพันธ์กับการเกิดภาวะหลอดลมหลดเกร็งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) จากการศึกษาพบการรายงานว่าการสูบบุหรี่เป็นปัจจัยส่งเสริมทำให้เกิดภาวะหลอดลมหลดเกร็งได้ง่าย เพราะการสูบบุหรี่ทำให้เกิดการระคายเคืองต่อระบบทางเดินหายใจ (Joan Benca, 2007)

ส่วนอุบัติการณ์การเกิดภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจที่เกิดจากการใส่ท่อช่วยหายใจแบบ LMA จากการศึกษานี้พบผู้ป่วยมีอาการเจ็บคอ ร้อยละ 4.6 ภาวะหลอดลมหดเกร็งร้อยละ 0.2 (ตารางที่ 4.3) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของอ็อกเซนสกี (W. Oczenksi et al., 1999) เรื่องภาวะแทรกซ้อนหลังจากการใส่ท่อ ETT, LMA และ Combitube tube (ท่อช่วยหายใจร่วม) ผลการศึกษาพบว่าภาวะแทรกซ้อนที่พบบ่อยในผู้ป่วยที่ใส่ท่อช่วยหายใจแบบ LMA คือ เจ็บคอ และเสียงแหบ ร้อยละ 12 เท่ากัน จากการศึกษาของคิหารา (Shinichi Kihara et al., 2001) ศึกษาเรื่องการใส่ท่อ LMA มีผลทำให้เกิดอุบัติการณ์ภาวะแทรกซ้อนในทางเดินหายใจส่วนบน ผลการศึกษาพบว่าผู้ป่วยที่ใส่ท่อ LMA และพบภาวะแทรกซ้อนภายใน 48 ชั่วโมง ได้แก่ อาการเจ็บคอ ร้อยละ 3 เจ็บปาก ร้อยละ 3 เสียงแหบ ร้อยละ 6 และกลืนลำบาก ร้อยละ 9 จะเห็นได้ว่าจากหลาย ๆ การศึกษาที่ศึกษาภาวะแทรกซ้อนที่เกิดขึ้นจากการใส่ท่อ LMA ส่วนใหญ่จะมีการรายงานผลว่า การใส่ท่อดังกล่าวถึงแม้เป็นเพียงการใช้หน้ากากครอบกล่องเสียง และไม่ได้สอดท่อผ่านสายเสียงเข้าไปในหลอดลม อย่างไรก็ตามอาการเจ็บคอ เสียงแหบ กลืนลำบาก ก็สามารถเกิดขึ้นได้ สามารถอธิบายได้ว่าผู้ป่วยที่ไม่ได้ใส่ท่อช่วยหายใจ หรือไม่ได้ใส่ท่อผ่านสายเสียงเข้าไปในหลอดลมก็เกิดอาการเจ็บคอได้เหมือนกัน ทั้งนี้ เพราะอาจเกิดจากการที่ mucous membrane ของหลอดลม และคอหอยแห้ง เพราะเป็นผลมาจากการใช้ยาที่ให้มาก่อนผ่าตัด (pre medication) เช่น ยาจำพวก antialogogue การให้ยาคอมสลบชนิดไออะเทน (anesthetic gas) ที่ปราศจากความชื้น ทำให้ทางเดินหายใจแห้ง ส่งผลต่อการเกิดอาการเจ็บคอ (ปวีณา บุญบูรพงศ์, 2543) นอกจากนี้การศึกษาครั้งนี้พบภาวะหลอดลมหดเกร็งเกิดขึ้นในผู้ป่วยที่ได้รับยาระงับความรู้สึกทั่วไปชนิดใส่ท่อช่วยหายใจแบบ LMA สามารถอธิบายได้ว่าการใส่ท่อ LMA ทำให้เกิดภาวะกล่องเสียง และหลอดลมหดเกร็ง ได้ในกรณีที่การให้ยาระงับความรู้สึกตื้น (วรรณารักษ์ ใจดี, 2548) ดังนั้น การเกิดภาวะแทรกซ้อนครั้งนี้จะต้องไปศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมจากใบบันทึกการระงับความรู้สึก ขณะที่เกิดอุบัติการณ์ว่ามีปัจจัยร่วมอะไรที่ทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อนดังกล่าว

จะเห็นได้ว่าเป็นอุบัติการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น จากการใส่ท่อช่วยหายใจทั้งสองชนิดจากรายงานการศึกษาของต่างประเทศมีอุบัติการณ์การเกิดค่อนข้างสูงกว่าประเทศไทยมาก ทั้งนี้อธิบายได้ว่า อุบัติการณ์เจ็บคอ ที่เกิดขึ้น คิดเป็นจำนวน ร้อยละ น้อยกว่าในต่างประเทศมาก อาจเนื่องจากลักษณะตัวผู้ป่วย ความแตกต่างทางด้านเชื้อชาติ พันธุกรรม หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นลักษณะเฉพาะของบุคคล โดยเฉพาะคนไทยค่อนข้างอดทนและมักจะยอมรับสภาพในขณะเจ็บป่วย จึงพบความแตกต่างของการเกิดอุบัติการณ์อย่างเห็นได้ชัด สรุปว่าเพื่อที่จะลดการเกิดอุบัติการณ์ภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจ ผู้ปฏิบัติควรใส่ท่อช่วยหายใจด้วยความนิมนต์นวลดี เลือกใช้ท่อช่วยหายใจขนาดเล็กลง และมีความอ่อนนุ่ม (Chandler M., 2002) อย่างไรก็ตามอุบัติการณ์

ภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจ ต่าง ๆ ที่กล่าวมาในข้างต้น มีทั้งอุบัติการณ์ที่ไม่รุนแรง และรุนแรง หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าอุบัติการณ์ที่อาจจะคุกคามถึงชีวิต (life threatening) เช่น ภาวะหลอดลมหดเกร็ง และการพิการของสายเสียง เป็นต้น ซึ่งถ้าเกิดขึ้น และแก้ไขไม่ทันท่วงทีก็อาจทำให้ผู้ป่วยพิการ และเสียชีวิตได้ ดังนั้น ผู้ปฏิบัติงานด้านวิสัญญีการ ตระหนัก และระมัดระวังไม่ให้เกิดอุบัติการณ์ดังกล่าว โดยการเตรียมความพร้อมของผู้ป่วย เตรียมอุปกรณ์แก้ไขให้พร้อมก่อนให้ยาระจับความรู้สึกผู้ป่วย ทั้งนี้เพื่อลดการเกิดอุบัติการณ์ที่ไม่พึงประสงค์

2. เปรียบเทียบอุบัติการณ์การเกิดภาวะแทรกซ้อนในระบบทางเดินหายใจ จากการการใส่ท่อช่วยหายใจแบบ ETT และแบบ LMA ในผู้ป่วยที่ได้รับยาระจับความรู้สึกทั่วไป จำแนกตามปัจจัยต่างๆ ได้แก่ อายุ เพศ ประวัติโรคประจำตัว การสูบบุหรี่ สภาพผู้ป่วยก่อนให้ยาและ ความรู้สึก และระยะเวลาการให้ยาและ ความรู้สึก

จากการศึกษาพบว่าผู้ป่วยใส่ท่อ ETT มีความเสี่ยงต่อการเกิดอาการเจ็บคอในเพศหญิงมากกว่ากลุ่มที่ได้รับการใส่ท่อ LMA เพศเดียวกัน (ตารางที่ 4.7) แต่เมื่อทดสอบโดยกำหนดช่วงความเชื่อมั่น (95% Confidence interval [CI]) พบว่าประเภทของท่อช่วยหายใจไม่มีความสัมพันธ์ กับการเจ็บคอในผู้ป่วยเพศหญิง จากรายงานการศึกษาอิทธิพลของเพศมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนหลังผ่าตัด และได้ยาระจับความรู้สึกทั่วไปชนิดใส่ท่อช่วยหายใจ พบว่า เพศหญิงมีภาวะแทรกซ้อนมากกว่าเพศชายเป็น 2 เท่า และมีภาวะเจ็บคอมากกว่าเพศชาย 1.5 เท่า (Biro , Seifert & Pasch,2005) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ช้อทิพ กาญจนจงกล และคณะ (2006) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดอาการเจ็บคอหลังใส่ท่อช่วยหายใจที่โรงพยาบาลแม่ร่องสอน โดยศึกษาในผู้ป่วยจำนวน 440 ราย ผลการศึกษาพบว่าอาการเจ็บคอส่วนใหญ่พบในเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ร้อยละ 17.50 และ 9.31 ตามลำดับ การที่เพศมีผลต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อนอาจเนื่องจากเพศหญิงมีปัจจัยทางด้าน อารมณ์ และฮอร์โมนซึ่งส่งผลทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อนได้มากกว่าเพศชาย (Biro, Seifert & Pasch, 2005) โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ป่วยเพศหญิงที่ใส่ท่อ ETT จะเกิดอาการเจ็บคอมากกว่าจากการใส่ท่อ LMA ทั้งนี้สรุปได้ว่าหากจากอิทธิพลเรื่องเพศแล้ว ประเภทของท่อ ETT ก็มีผลทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อนได้ เช่น ขณะที่ใส่ท่อ ETT มีการใช้อุปกรณ์ลาริงค์โกล์สโกล์เพาไปในช่องปากอาจกระแทบกระเทือนต่อบริเวณคอหอย และต่อมทอนซิล (สุวิมล ศุภวงศ์วรรณ, 2546) นอกจากนั้นการศึกษาครั้งนี้พบว่า ผู้ป่วยใส่ท่อ ETT มีความเสี่ยงต่อการเกิดภาวะหลอดลมหดเกร็ง ในเพศชายมากกว่ากลุ่มที่ได้รับการใส่ท่อ LMA เพศเดียวกัน (ตารางที่ 4.8) แต่เมื่อทดสอบโดยกำหนดช่วงความเชื่อมั่น 95% CI พบว่าประเภทของท่อช่วยหายใจไม่มีความสัมพันธ์กับการเกิดภาวะหลอดลมหดเกร็งในผู้ป่วยเพศชาย ทั้งนี้สามารถอภิปรายได้ว่าการใส่ท่อช่วยหายใจแบบ ETT

มีการสอดท่อผ่านสายเสียงลึกไปจนถึงหลอดลม ชื่งถ้าใส่ลึกไปจนถึงทางแยกcartirina ทำให้เกิดการระคายเคือง และกระตุนให้เกิดภาวะหลอดลมหดเกร็งได้ (Thomas J.Gal, 1996)

จากการศึกษานี้จะแบ่งการวิเคราะห์ช่วงอายุออกเป็น 3 ช่วง 1. วัยรุ่น (อายุ 15 - 18 ปี) 2. วัยผู้ใหญ่ (19 - 59 ปี) 3. วัยสูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) (กองโภชนาการ, 2549) เนื่องจากข้อมูลทั่วไปพบว่าวัยผู้ใหญ่ (19 - 59 ปี) จะมีจำนวนมากที่สุด คือ ร้อยละ 79.3 และพบว่าผู้ป่วยไส่ท่อ ETT มีความเสี่ยงต่อการเกิดอาการเจ็บคอในวัยผู้ใหญ่มากกว่ากลุ่มที่ไส่ท่อ LMA ในวัยเดียวกัน (ตารางที่ 4.10) เมื่อทดสอบโดยกำหนดช่วงความเชื่อมั่น 95% CI พบว่าประเภทของท่อช่วยหายใจไม่มีความสัมพันธ์กับการเจ็บคอในผู้ป่วยวัย ซึ่งตามทฤษฎีและสภาพความจริงแล้วอุบัติการณ์ภาวะแทรกซ้อนน่าจะเกิดมากในวัยสูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) จากการศึกษา นี้น่าจะเกี่ยวข้องกับประชากรที่ศึกษาอาจเนื่องจากการกระจายของประชากรที่ศึกษาต่างกัน เพราะประชากรที่ศึกษาครั้งนี้ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงวัยผู้ใหญ่ (19 - 59 ปี) อาจทำให้พบอุบัติการณ์ในวัยผู้ใหญ่ได้มากกว่าวัยอื่น จากการศึกษาของ คิคุระ และคณะ (Kikura M. et al., 2007) ศึกษาเรื่อง อายุ และ โรคประจำตัว (coexisting diseases) เป็นปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้เกิดการพิการของสายเสียงในผู้ป่วยที่ไส่ท่อช่วยหายใจศึกษาในผู้ป่วยจำนวน 31,241 ราย ผลการศึกษาพบว่าอุบัติการณ์การเกิดภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจจากการไส่ท่อช่วยหายใจจะเพิ่มขึ้นเป็น 3 เท่า ที่ช่วงอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป ทั้งนี้เนื่องจากผู้สูงอายุมีการเสื่อมของอวัยวะต่างๆ ระบบทางเดินหายใจที่เข่นเดียวกัน เนื้อเยื่อในระบบกล่องเสียง (laryngocoele system) จะมีการเสื่อมตามอายุที่เพิ่มมากขึ้นซึ่งทำให้เกิดพยาธิสภาพต่างๆ เช่น การอักเสบ และติดเชื้อ ได้ง่าย เป็นต้น และจากที่พบในกลุ่มผู้ป่วยที่ไส่ท่อ ETT มากกว่ากลุ่มที่ไส่ท่อ LMA เนื่องจาก เรื่องลักษณะของตัวท่อที่ต้องสอดผ่านสายเสียง มีอุปกรณ์ช่วยในการไส้ และลักษณะของกระเพาะลมที่ต้องกดอยู่บนผนังหลอดลมจึงทำให้มีการเกิดภาวะแทรกซ้อนมากกว่า (อรลักษณ์ รอดอนันต์, 2550)

ผู้ป่วยไส่ท่อ ETT มีความเสี่ยงต่อเกิดอาการเจ็บคอในผู้ป่วยที่มีโรคประจำตัวมากกว่ากลุ่มที่ไส่ท่อ LMA ในกลุ่มผู้ป่วยที่มีโรคประจำตัว (ตารางที่ 4.13) เมื่อทดสอบโดยกำหนดช่วงความเชื่อมั่น 95% CI พบว่าประเภทของท่อช่วยหายใจไม่มีความสัมพันธ์กับการเจ็บคอในผู้ป่วยที่มีโรคประจำตัว อาจสรุปได้ว่าผู้ป่วยที่ไส่ท่อ ETT จะเกิดอาการเจ็บคอมากกว่าผู้ป่วยที่ไส่ท่อ LMA นอกจากลักษณะและองค์ประกอบของตัวท่อช่วยหายใจ วิธีการไส้ และตำแหน่งของท่อที่อยู่ในหลอดลมแล้วยังมีปัจจัยเรื่อง โรคประจำตัวยังมีผลต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อน และจากข้อมูลทั่วไป (ตารางที่ 4.1) พบว่าผู้ป่วยที่มีโรคประจำตัวทั้งหมด ร้อยละ 17.3 และในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่จะเป็น โรคเบาหวาน และ โรคความดัน รวมทั้งหมดคิดเป็น ร้อยละ 12 ซึ่งจากการศึกษาของคิคุระ และคณะ (Kikura M. et al., 2007) ศึกษาในเรื่องเดิม ผลการศึกษาพบว่าผู้ป่วยที่มีโรคประจำตัว ได้แก่

โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง จะเกิดอุบัติการณ์มากกว่าผู้ที่เป็นโรคอื่นๆ หรือผู้ที่ไม่มีประวัติ โรคประจำตัว ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า ผู้ป่วยที่เป็นโรคเบาหวานทำให้เกิดภาวะเส้นประสาทส่วนปลายเสื่อมสภาพ หรือสูญเสียหน้าที่ (peripheral neuropathy) และทำให้อวัยวะอื่นๆ ทำหน้าที่ผิดปกติได้ด้วย สิ่งเหล่านี้ทำให้เป็นปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้เกิดอุบัติการณ์ต่างๆ ได้ ส่วนผู้ป่วยที่เป็นโรคความดันโลหิตสูง พยาธิสภาพของโรคทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของผนังหลอดเลือดแดงที่มีลักษณะลักษณะแคนบลงซึ่งอาจเกิดจากไขมัน หรือหินปูน สิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อระบบหลอดเลือดแดงระบบบัน្តาเหลืองที่มาหลอดเลี้ยงในกล่องเสียง นอกจากร้านนี้ กระเพาะลม ของท่อ ETT ที่ไปครอบริเวณกล่องเสียงส่งเสริมทำให้เกิดอุบัติการณ์ดังกล่าว ได้มากขึ้น โดยทำให้เกิดเลือดไปเลี้ยงในกล่องเสียงไม่เพียงพอ

ผู้ป่วยใส่ท่อ ETT มีความเสี่ยงต่อการเกิดอาการเจ็บคอในผู้ป่วยสูบบุหรี่น้อยกว่ากลุ่มที่ได้รับการใส่ท่อ LMA และสูบบุหรี่ (ตารางที่ 4.16) แต่เมื่อทดสอบโดยกำหนดช่วงความเชื่อมั่น 95% CI พบว่า ประเภทของท่อช่วยหายใจไม่มีความสัมพันธ์กับการเกิดอาการเจ็บคอในผู้ป่วยสูบบุหรี่ นอกจากร้านนี้ผู้ป่วยที่ใส่ท่อ ETT มีความเสี่ยงต่อเกิดอาการเจ็บคอ และภาวะหลอดลมหดเกร็งมากกว่าผู้ป่วยที่ใส่ท่อ LMA ในกลุ่มไม่สูบบุหรี่ (ตารางที่ 4.17 และตารางที่ 4.18) แต่เมื่อทดสอบโดยกำหนดช่วงความเชื่อมั่น 95% CI พบว่า ประเภทของท่อช่วยหายใจไม่มีความสัมพันธ์กับการเกิดอาการเจ็บคอ และภาวะหลอดลมหดเกร็งในผู้ป่วยไม่สูบบุหรี่ สรุปได้ว่าถึงแม้จะพบภาวะแทรกซ้อนในกลุ่มผู้ป่วยไม่สูบบุหรี่ แต่อย่างไรก็ตามจากเหตุผลที่กล่าวไว้ในการอภิปรายข้างต้น การใส่ท่อช่วยใจ และการสูบบุหรี่ยังเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหลอดลมหดเกร็งได้

ผู้ป่วยใส่ท่อ ETT มีความเสี่ยงต่อการเกิดอาการเจ็บคอ และภาวะหลอดลมหดเกร็ง ในผู้ป่วยที่มี ASA physical status กลุ่ม 2 - 4 (มีโรคประจำตัวน้อย ถึงมีโรคประจำตัวรุนแรงเป็นอันตรายถึงชีวิต) มากกว่ากลุ่มที่ได้รับการใส่ท่อ LMA และอยู่ในกลุ่ม ASA physical status เดียวกัน (ตารางที่ 4.20 และตารางที่ 4.21) ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่าผู้ป่วยที่ถูกจัดสภาพอยู่ในกลุ่ม 2 กลุ่ม 3 หรือ กลุ่ม 4 จะมีสภาพที่ไม่แข็งแรง มีโรคประจำตัวร่วมด้วยซึ่งโรคประจำตัวที่ผู้ป่วยเป็นอยู่ขณะนี้อาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดอุบัติการณ์ภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจได้ สามารถสรุปได้ว่า ทั้งชนิดของท่อ ETT รวมกับสภาพผู้ป่วยที่มีพยาธิสภาพเล็กน้อยจนกระทั่งถึงขั้นรุนแรง เป็นปัจจัยส่งเสริมที่ทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อนได้

ผู้ป่วยใส่ท่อ ETT มีความเสี่ยง ต่อการเกิดอาการเจ็บคอในผู้ป่วยที่ได้รับยา劑จับความรู้สึกมากกว่า 1 ชั่วโมง มากกว่ากลุ่มที่ได้รับการใส่ท่อ LMA และได้ยา劑จับความรู้สึกระยะเวลาเดียวกัน (ตารางที่ 4.23) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของนพมาศ วิภัณณ์ โภจน์ และคณะ (2009) ศึกษาในเรื่องเดิม พบว่าผู้ป่วยที่ใส่ท่อช่วยหายใจ ETT และได้รับยา劑จับความรู้สึกมากกว่า

หรือเท่ากับ 1 ชั่วโมง จะเกิดอาการเจ็บคอมากที่สุด ร้อยละ 8.9 สามารถอธิบายได้ว่าระยะเวลาที่ได้รับการระจับความรู้สึกที่ยาวนานหมายถึงได้รับการใส่ท่อช่วยหายใจที่นานกว่าจะเกิดอุบัติการณ์มากกว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกิดจากการดูดของกระเพาะลมของท่อ ETT เป็นเวลานานจะทำให้มีการบวมบริเวณเนื้อเยื่อที่ถูกกดได้ เช่น บริเวณกล่องเสียง หลอดลม เป็นต้น (อรรถน์ กัญจนวนิชกุล , 2550) นอกจากนี้พบว่าผู้ป่วยใส่ท่อ ETT มีความเสี่ยงต่อการเกิดภาวะหลอดลมหดเกร็งในผู้ป่วยที่ได้รับยาจะระจับความรู้สึกน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 ชั่วโมง มากกว่ากลุ่มที่ได้รับการใส่ท่อ LMA และได้ยาระจับความรู้สึกจะระยะเวลาเดียวกัน (ตารางที่ 4.24) เนื่องจากลักษณะตัวท่อ ETT ที่เป็นปัจจัยทำให้เกิดภาวะหลอดลมเกร็งได้บ่อยกว่าการใส่ท่อ LMA แล้ว ภาวะดังกล่าวสามารถเกิดขึ้นได้ตั้งแต่ระยะเริ่มให้ยาจะระจับความรู้สึก เช่น ขณะใส่ท่อช่วยหายใจที่เกิดจากการกระตุ้นบริเวณหลอดลมจากการใส่ท่อช่วยหายใจ หรือใส่ท่อ ETT เข้าลึกไปในปอดข้างใดข้างหนึ่ง ดังนั้นทำให้พบอุบัติการณ์ได้ในระยะเริ่มต้นของการให้ยาจะระจับความรู้สึก

จากการศึกษาบทวนพบว่า นอกจากระยะเวลาในการให้ยาจะระจับความรู้สึกแล้ว ยังมีปัจจัยอื่นๆ ที่ทำให้เกิดอุบัติการณ์ดังกล่าวได้ เช่น เทคนิคการใส่ท่อช่วยหายใจ ประสบการณ์การใส่ท่อช่วยหายใจ (นพมาศ วิภัณณ์ ใจจรน์ และคณะ, 2549) ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยจะทำให้เกิดอุบัติการณ์ภาวะแทรกซ้อนมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานมาก